

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 19 februari 1929 kl. 3 e. m.

Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning av väckt motion angående ökat skydd mot skadegörelse å växande ungskog.

I en inom andra kammaren väckt och till dess tredje tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 293, ha herrar Eriksson i Toftered och Johansson i Bro hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande ökat skydd mot skadegörelse å växande ungskog samt om framläggande för riksdagen av det förslag, vartill utredningen kan giva anledning. Motionen.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Motioner med samma yrkande ha väckts vid 1927 och 1928 års riksdagar. Tredje tillfälliga utskottet, till vilket även dessa motioner hänvisades, lämnade i sitt yttrande, nr 1, år 1927 över motionen en historik över frågans tidigare behandling, till vilken historik utskottet i år anser sig kunna hänvisa. Historik.

Utskottet yttrade vidare år 1927:

»På sätt av förestående redogörelse framgår, har den av riksdagen tidigare begärda utredningen i fråga om och i vad mån åtgärder böra och kunna vidtagas till ökat skydd mot skadegörelse å ungskog icke lett till något särskilt resultat. Anledningen härtill torde emellertid ej vara att finna i något motstånd till själva syftet med de i ämnet väckta motionerna, utan synes till huvudsaklig del hava uppkommit av yppade svårigheter att, utöver gällande strafflagstiftning, finna en framkomlig väg för åstadkommande av ett ytterligare skydd mot den skadegörelse, varom här är fråga. Jämväl utskottet inser till fullo frågans stora betydelse för en rationell skogs-vård särskilt med avseende å återväxtens skyddande och vidmakthållande, och skulle, med hänsyn till nu och tidigare påvisade olägenheter av ifråga-varande skogsåverkan, ej tvekat att förorda åtgärder i motionens syfte, om utsikter funnits att genom dylika åtgärder vinna praktiska resultat utöver vad som på grund av nu gällande bestämmelser kan uppnås. Då emellertid mot dessa bestämmelser, vilka här ovan intagits, näppeligen torde kunna göras berättigade anmärkningar, vare sig ifråga om tydlig avfattning eller nödig räckvidd, har utskottet ej ansett sig kunna tillstyrka förnyad hemställen om utredning av det förevarande spörsmålet.

1927 års
riksdag.

Av tidigare givna anvisningar till åstadkommande av ändrade bestämmelser i frågan synes den vid något tidigare tillfälle ifrågasatta bevisningen rörande åtkomsten av produkterna kunna utan vidare utmönstras, särskilt som en dylik anordning skulle medföra icke önskvärda olägenheter för skogsägarna själva i deras lovliga utnyttjande av skogen, samtidigt som desamma kunde bli nödsakade att vid saluförande av sina skogsprodukter underkasta sig vissa av lokala myndigheter i städer och andra större samhällen meddelade kontrollföreskrifter. Det torde i detta sammanhang böra erinras, att den på sin tid försöksvis anordnade kontrollen över handeln med julgranar icke medförde åsyftat resultat i vad denna kontroll avsåg att verkligt förebygga skogsåverkan. Vad därefter angår det vid 1924 års riksdag dryftade förslaget om tillämpning av visst fridlysningsförfarande beträffande de områden, som äro be vuxna med ungskog i för åverkan ömtålig ålder, synes ej heller detta förslag vara av beskaffenhet att utgöra lämplig utgångspunkt för en utredning av spörsmålet. Utom det att jordbruksutskottet vid 1924 års riksdag hyste åtskilliga betänkligheter mot ett dylikt förfarande och jämväl fann av behovet påkallat att i sitt utlåtande omgärda den förslagsvis angivna utvägen med fridlysningen med mycket betydande begränsningar till förekommande av eljest befarat missbruk, torde böra uppmärksammas, att åtgärder i sådan riktning likväl underkändes av riksdagen, i andra kammaren på hemställen av vederbörande motionär.

Mot tillämpning av fridlysningsförfarandet kan slutligen anföras, att fridlysningen, som icke lär kunna avse annat än förbud mot *beträdande* av visst område, till sina verkningar i allmänhet måste betecknas såsom föga effektiv till förhindrande av skadegörelse å ungskog, och det kan starkt ifrågasättas, om de fördelar, som med nämnda förfarande påräknas, äro av beskaffenhet att kunna uppväga de kostnader och besvär, som alltid äro förenade med fridlysningens erhållande och kungörande.

Vad slutligen beträffar uppkommet spörsmål om ett verksamt förebyggande av skadegörelse av ifrågavarande art genom utsträckning av åklagarens åtalsplikt, finner utskottet denna utväg innebära ett ställningstagande till frågan om åtalsrätten i dess principiella utformning, som utskottet icke tilltror sig att kunna bedöma i den utsträckning, detta spörsmål tvivelsutan kräver. Någon anledning härtill synes ej heller föreligga, enär frågan om åtalsrätten upptagits till behandling i samband med utredningen angående rättegångsreformen och således redan är föremål för sakkunnig prövning. Det torde sålunda kunna förväntas, att berörda spörsmål, omfattande åtalsrätten i hela dess vidd, inom en nära framtid kommer att föreläggas riksdagen. Vid detta förhållande har utskottet ej kunnat förorda den särskilda utredning om åtalsplikts utsträckning, som motionären ifrågasatt.»

Utskottet slutade med att avstyrka motionen, och denna utskottets hemställen bifölls av kammaren.

1928 års riksdag. Utskottet anförde i sitt yttrande vid föregående års riksdag, att intet nytt uppslag framkommit och att utskottet därför ej kunnat intaga en förändrad ställning till frågan. Utskottet avstyrkte således motionen, och denna hemställen bifölls av kammaren.

Utskottet. I den mån årets motionärer i sin motivering använt samma skäl, som tidigare framförts för åtgärders vidtagande för ett ökat skydd mot skadegörelse å växande ungskog, saknar utskottet anledning frångå den ståndpunkt, utskottet intagit vid de båda senaste riksdagarna.

Som nytt moment har emellertid av årets motionärer anförts den risk för skadegörelse, som kan tänkas bli en följd av den s. k. camping-rörelsen. Denna rörelse har under de senare åren varit stadd i utveckling, och utskottet har sig bekant, att det i vissa fall kan, om ock i ringa grad, ha förekommit, att tältning och även kortare tids uppehåll vållat mark- och skogsägare vissa obehag, vad avser skadegörelse å växande ungskog såväl som osnygghet och vårdslöshet i allmänhet på de platser, där »camping-lägrer» slagits upp. Vad som i detta hänseende kan ha förekommit, en sak varom tillräckliga och tillförlitliga uppgifter ej lämnats utskottet, föranleder utskottet att uttala, att ett dylikt uppträdande på annans mark givetvis bör av alla ogillas, vare sig åverkan åstadkommits på växande ungskog eller annorledes. Vederbörande skogsägare lär dock redan nu med stöd av gällande bestämmelser kunna låta beivra mera omfattande eller avsiktlig skadegörelse.

Å andra sidan torde emellertid möjligheten för städernas och särskilt de större städernas invånare att under sin lediga tid få tillfälle att vistas i skog och mark vara av den betydelse, att utskottet icke anser sig kunna förorda åtgärder, som avskära dessa möjligheter. Det är också utskottets förvisning, att camping-rörelsen, i den mån den antar mera stadgade former, skall medföra större ansvarskänsla hos sina utövare, så att större akt-samhet kommer att iakttagas.

Utskottet anser således, att tillräckliga skäl för ett ändrat ställningstagande ej förebragts, och får därför hemställa,

att motionen II:293 ej måtte till någon andra kamma-rens åtgärd föranleda.

Stockholm den 19 februari 1929.

På utskottets vägnar:

G. W. KÄLLMAN.

Närvarande: Herrar *Källman, Lundquist, Wirsell, Hollertz, Hultman, Andersson* i Falkenberg, *Lundgren, Andersson* i Malmö*, *Larsson* i Göteborg* och *Viklund* i Byske.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.